

Göçmen İşçilerin İSG Faktörlerinin İncelenmesi, Sonuçlar Üzerinde Tartışma ve Öneriler: Kapsam Belirleme Derlemesi

Cengiz AKYILDIZ^{a,*}, İsmail EKMEKÇİ^b, Hüseyin BAŞLIGİL^c

^{a*} İstanbul Ticaret Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, 34134, İSTANBUL, TÜRKİYE

^b İstanbul Ticaret Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, 34134, İSTANBUL, TÜRKİYE

^c İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, 34134, İSTANBUL, TÜRKİYE

MAKALE BİLGİSİ

Alınma: 07.04.2020
Kabul: 11.07.2020

Anahtar Kelimeler:
Göçmen ve sığınmacı
işçiler, İş Sağlığı ve
Güvenliği, Meslek
hastalıkları, İş
kazaları, Çalışma
şartları,

***Sorumlu Yazar:**
e-posta:
cengiz9299@hotmail.c
om

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, göçmen, mülteci ve sığınmacı işçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) faktörleri literatürünü özetlemektir. 2007-2019 yılları arasında yayınlanan çalışmalar için ResearchGate, Simon Fraser University, UK Audit Commission, ScienceDirect, SSRN, academia.edu, Hacettepe Üniversitesi, SAGE, SemanticScholar, Middlesex University London, Scopus, Scopus, ProQuest Dissertations & Theses GlobalPub, Web of Science veri tabanlarını araştırarak bir kapsam incelemesi gerçekleştirdik. Çalışma 5 nicel, 12 nitel ve 3 karma metodoloji ile yapılmıştır. Temel bulgular, yerlilere kıyasla, göçmen ve sığınmacı çalışanların daha düşük vasıflı işlerde çalıştığını, işyerinde algılanan ayrımcılığın yaygın olduğunu; daha uzun süreler çalışma talep edildiğini, daha kötü çevresel çalışma koşulları, daha fazla mesleki risklere maruz kaldığını (örneğin, fiziksel, kimyasal, ergonomik ve psikososyal tehlikeler); mesleki yaralanma riskinin daha yüksek olduğunu; daha kötü genel ve zihinsel sağlık durumları olduğunu; ücretlerini gereği üzere alamadıklarını, sağlık hizmetlerine gerektiği gibi erişemediklerini göstermektedir. Mevcut inceleme bulguları, göçmen ve sığınmacı çalışanların olumsuz İSG faktörlerinin iyileştirilmesini ve sağlık hizmetlerine adil erişimin garanti edilmesini sağlamak için bütüncül bir küresel uzlaşmaya ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Çözüm prosesi, işyerinde mesleki risk faktörlerini ve ilişkili olumsuz sonuçları önlemek ve izlemek için somut ve kanıt dayalı bir yaklaşım gerektirecektir.

<https://dx.doi.org/10.30855/gmbd.2020.02.07>

Examination of OHS Factors of Migrant Workers, Discussion on Results and Suggestions: A Scoping Review

ARTICLE INFO

Received: 07.04.2020
Accepted: 11.07.2020

Keywords:
Migrant and refugee
workers, Occupational
Health and Safety,
Occupational diseases,
Occupational
accidents, Working
conditions, Review

***Corresponding
Authors**

ABSTRACT

The main purpose of this study is to summarize the existing literature on Occupational Health and Safety (OHS) of migrant, refugee and asylum-seeking workers. Simon Fraser University, UK Audit Commission, SSRN, Hacettepe University, SAGE, SemanticScholar, Middlesex University London, Scopus, Scopus, ProQuest Dissertations & Theses GlobalPub, Web of Science for studies published between 2007-2019 We conducted a scope review by researching databases. The study was carried out with 5 quantitative, 12 qualitative and 3 mixed methodologies The main findings are that immigrant and asylum-seekers work in lower-skilled jobs compared to the locals, and perceived discrimination in the workplace is widespread; longer work is demanded, poorer environmental working conditions are exposed to more occupational risks (eg physical, chemical, ergonomic and psychosocial hazards); the risk of occupational injury is higher; worse general and mental health conditions; It shows that they could not get their fees properly and access health services properly. The current review findings have shown that a holistic global consensus is needed to ensure that the negative OSH factors of immigrant and asylum-seeker workers are improved and that fair access to health services is guaranteed. The solution process will require a

Bu makaleye atıf yapmak için C. Akyıldız, İ. Ekmekçi ve H. Başlıgil, "Göçmen İşçilerin İSG Faktörlerinin İncelenmesi, Sonuçlar Üzerinde Tartışma ve Öneriler: Kapsam Belirleme Derlemesi," *Gazi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, cilt 6, sayı 2, s. 145-159, Ağustos, 2020, doi: <https://dx.doi.org/10.30855/gmbd.2020.02.07>.

e-mail:
cengiz9299@hotmail.com

concrete and evidence-based approach to prevent and monitor occupational risk factors and associated negative outcomes at the workplace.

<https://dx.doi.org/10.30855/gmbd.2020.02.07>

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 2017 son tahminlerine göre, dünya çapında yaklaşık 258 milyon uluslararası göçmen, 234 milyon çalışma çağındaki göçmen (15 yaş ve üstü), 164 milyon göçmen işçi var; bunların 95,7 milyonu erkek ve 68,1 milyonu kadındır. Genel olarak, çalışma çağındaki göçmenler 15 yaş ve üstü küresel nüfusun yüzde 4,2'sini, göçmen işçiler ise tüm çalışanların yüzde 4,7'sini oluşturmaktadır. Hedef ülkelerde, göçmen işçilerin küresel işgücü içinde, çalışma çağındaki küresel nüfustan daha yüksek payı, göçmen olmayanlara (yüzde 61,6) göre göçmenlerin işgücüne katılım oranının daha yüksek olmasından (yüzde 70,0) kaynaklanmaktadır [1]. Uluslararası göçmenlerin Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Avrupa Bölgesi'ndeki 53 ülkede nüfusun yaklaşık %10'unu (90,7 milyon) temsil ettiği ve bu Bölgedeki tüm çalışanların yaklaşık %12'sinin göçmen olduğu tahmin edilmektedir [2].

Dünya genelinde düzensiz göçmen sayısı giderek artmaktadır ve günümüzde toplam göçün yaklaşık %15'inin düzensiz koşullar altında gerçekleştiği tahmin edilmektedir [3]

Coğrafi ve ekonomik konumundan ötürü, Suriye başta olmak üzere, Afganistan, Irak, Gürcistan, İran ve Türk Cumhuriyetleri, Afrika, Doğu Avrupa ülkelerinden Türkiye'ye son dokuz yılda altı milyona yakın (İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi kayıtlarına göre Türkiye'de bulunan yabancıların sayısı hakkında 08.11.2019 tarihli bakanlık açıklaması) göçmen, mülteci, sığınmacı ve düzensiz göçmen bulunmaktadır. Bakanlık açıklamasına göre 2019 yılı sonu resmi kayıtlarına göre Türkiye'de 5.074.908 yabancıların bulunduğu yönündedir. ILO ortalama hesaplamalarına [3] göre sayıları tespit edilemeyen kayıt dışı düzensiz göçmenleri eklersek toplam sayı yaklaşık 5.970.480 civarına gelmektedir. Dolayısıyla, ulusal nüfusun %7'si kadar, yaklaşık 6 milyon uluslararası göçmen bulunmaktadır. Türkiye'de bulunan sadece Suriyelilerin sayısı, resmi rakamlara göre 3.576.644 kişidir. Bunların 1.654.116 kişisi kadın, 1.922.228 kişisi erkektir. Bu nüfusun çalışma yaşında olanların sayısı (15-64 yaş) 936.346 kadın, 1.167.562 erkek olmak üzere toplam çalışabilir Suriyeli nüfusu 2.103.908 kişidir. Çalışabilir Suriyeli nüfusunun toplam Suriyeli nüfusuna oranı %58'dir (14.02.2020 tarihi itibarıyla, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü istatistik verisi). Türkiye'de bulunan toplam yabancıların sayısı üzerinden hesapladığımızda çalışma yaşındaki toplam

yabancı sayısının yaklaşık 3.462.878 kişi olduğu görülür [4].

Türkiye'deki istihdam oranlarına bakarsak; toplam nüfus Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2019 Sonuçlarına göre 83 milyon 154 bin 997 kişiye ulaştı. Türkiye'de 15-64 yaş aralığındaki toplam nüfus 56.391.925 kişi ve bunun 28.524.329 kişisi erkek, 27.867.596 kişisi kadınlardan oluşmaktadır. İstidama katılım oranının %67 olması mümkün iken, reel katılım oranı 15-64 yaş aralığı nüfusun sadece %53'üdür [5]. Yukarıdaki bilgiler ışığında görüyoruz ki göçmen, mülteci, sığınmacı, uluslararası koruma altındakiler ve düzensiz göçmenlerin istihdama katılım oranı yerli çalışanlardan %5 daha yüksek. Bu durum menşei ülkenin dışındakilerin yaşamlarını sürdürme kaygılarını açıklamaktadır.

Yabancı çalışanlar, içinde buldukları zor koşullar nedeniyle, genellikle yerli halkın yapmak istemediği fiziksel güce dayalı, niteliksiz, güvencesiz ve düşük ücretli işler yapmaktadırlar. Ayrıca yerel çalışanlardan daha uzun saatler ve daha kötü koşullarda çalışmaktadırlar. Uluslararası literatürde "3D işler" denen tehlikeli, kirli ve aşağılayıcı (*dangerous, dirty, demeaning*) olarak adlandırılırlar. Bu sebeple, hem mesleki yaralanma ve hastalık riski daha yüksektir hem de yerlilerden daha fazla olumsuz mesleki maruziyet oranlarına sahiptirler [6, 10, 11].

Göçmen ve mülteci işçilerin çoğu, ağır fiziksel iş yükü, yaralanma riski, toksik maddelere maruziyet veya ağır psikososyal risk etmenlerine (örn. yüksek zihinsel iş yükü, olumsuz sosyal etkileşimler, ücret sorunları, mobbing) maruz kalan işlerde çalışmaktadır. Bu nedenle, göçmen ve mülteci işçilerin iş sağlığı ve güvenliği sorunları tüm dünyada halk sağlığının çok önemli bir parçasıdır.

Daha önceki çalışmalar göstermektedir ki yerlilere kıyasla göçmen işçiler:

1. Güvencesiz ve sözleşmesiz koşullarda işe alınmakta, düşük vasıflı işlerde çalıştırılmaktadır.
2. Çalışma alanları tehlikeli işlerde yoğunlaşmıştır.
3. Mesleki yaralanma ve hastalık riski daha yüksektir.
4. Gelirleri açlık sınırının çok altındadır.

Diğer ülkelerde de olduğu gibi, özel ve kayıt dışı ev işçilerine ve bakıcılara yönelik talebin artmasıyla, sosyal koruma ve haklara tam erişimi olmayan bir yabancı çalışan kadın varlığı bulunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı;

1. Kapsam ve gözden geçirme yoluyla mevcut literatürü özetlemek
2. Geçmişteki ve mevcut durumu analiz etmek ve
3. Göçmen mülteci işçiler arasında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gelecekteki araştırmalara yönelik önerilerde bulunmaktır.

Aşağıdaki nedenlerle göçmen çalışanlara odaklanmaya karar verdik:

1. Göçmen işçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği konusundaki eski sistematik ve kapsam belirleme incelemeleri yeterince ele alınmamıştır [7,9,11-13]; ve
2. Ekonomik olumsuzluklar, iklim değişikliği ve savaşlar gibi nedenlerden dolayı ekonomisi ve güvenliği yüksek ülkeler üzerinde öngörülemez bir göç baskısı yaratmıştır, sosyal sorunlara neden olmuş, olumlu ve olumsuz ekonomik etkiler getirmiştir [3,4,14].

2. YÖNTEMLER (METHODS)

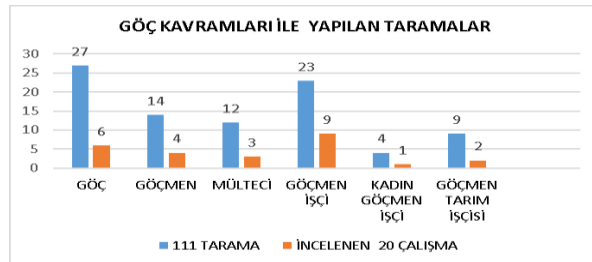
Literatürdeki yöntemleri kullanarak bir kapsam incelemesi yaptık ve Tablo 2’de gruplandırdık [7,9,15-17].

2.1. Arama Stratejisi (Search Strategy)

2007-2019 yılları arasında yayınlanan çalışmalar için Simon Fraser University, UK Audit Commission, SSRN, academia.edu, Hacettepe Üniversitesi, Ebsco, SAGE, SemanticScholar, Middlesex University London, Scopus, Scopus, ProQuest Dissertations & Theses GlobalPub, Web of Science veri tabanlarını araştırarak bir kapsam incelemesi gerçekleştirdik.

Veri tabanlarında göçle ilgili terimleri, sonra iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili terimleri taradık:

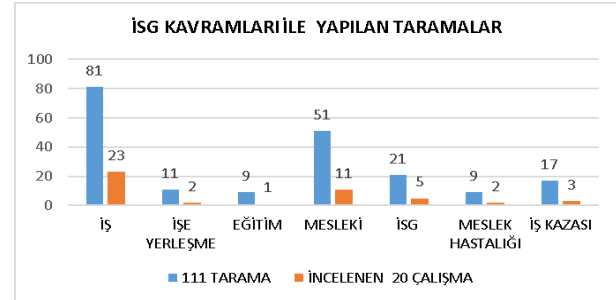
Arama 1: (Göç tanımları) anahtar kelimeler: Göç (Migration) OR Göçmen (Immigrant) OR Mülteci (Refugee) OR Göçmen işçi (Migrant worker) OR Kadın Göçmen İşçi (Female Migrant Worker) OR Göçmen Tarım İşçisi (migrant agricultural worker)

Şekil 1. Göç tanımları ile yapılan taramalar (Scans with migration definitions)

Arama 2: (İş sağlığı ve güvenliği tanımları) anahtar kelimeler: İş (Work) OR İstihdam (Employment) OR

Eğitim (Training) OR Mesleki (Occupational) OR İş Sağlığı (Occupational Health and Safety) OR Mesleki Hastalıklar (Occupational Diseases) OR İş kazası (Occupational accident),

Şekil 2. İSG tanımları ile yapılan taramalar (Scans with OHS definitions)

2.2. Seçim / Hariç Tutma Kriterleri Ve Değerlendirme (Inclusion/Exclusion Criteria And Assessment)

Başlıklar ve özetler, esas olarak, aşağıdaki inceleme kriterlerini karşılamayanları hariç tutmak için tarandı: hakemli bilimsel dergilerde İngilizce veya Türkçe olarak yayınlanan göçmenler ve İş Sağlığı ve Güvenliği konularına odaklanmış ve göçmenlere odaklanan orijinal makaleler, raporlar ve tezler saptanmıştır.

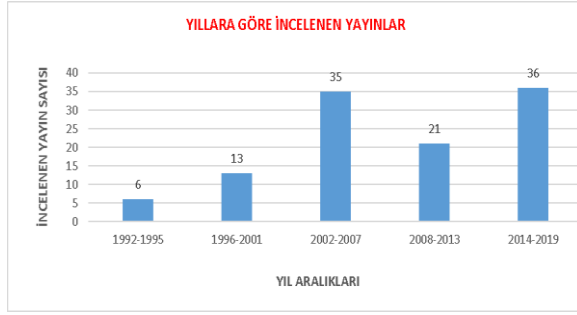
Daha sonra, ilgili tüm makaleler tam olarak okundu ve aşağıdaki kriterler uygulanarak ikinci bir seçim yapıldı: taranan nitel, nicel ve karma çalışmalar;

- (a) göç, iş ve sağlık arasındaki ilişki,
- (b) göçmen işçiler arasında iş sağlığı ve güvenliği,
- (c) göçmen işçilerin sağlık durumu,
- (d) istihdam edilen göçmenler arasında gerçekleştirilen önleyici programlar / faaliyetler,
- (e) göçmen işçiler arasında sağlık ve güvenliğin sosyal, mesleki, kültürel ve / veya ekonomik belirleyicileri,
- (f) göçmen işçiler arasında sağlık hizmetlerine erişim ve bu hizmetlerin kullanımı.

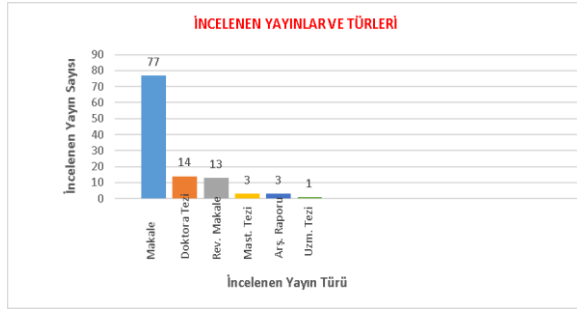
Son olarak, dâhil edilen çalışmaların her biri, çalışmanın ana özellikleri (yazarlar, yıl ve dergi) dahil olmak üzere bir dizi parametre kullanılarak değerlendirildi; çalışmanın ülkesi, amacı, tasarımı ve dönemi; bilgi toplama tekniği, katılımcıların özellikleri (örneklem büyüklüğü, cinsiyet, yaş, dahil etme / hariç tutma kriterleri, varsa karşılaştırma grubu), ana sonuçlar, sınırlamalar (varsa); ve sonuçlar.

3. SONUÇLAR (RESULTS)

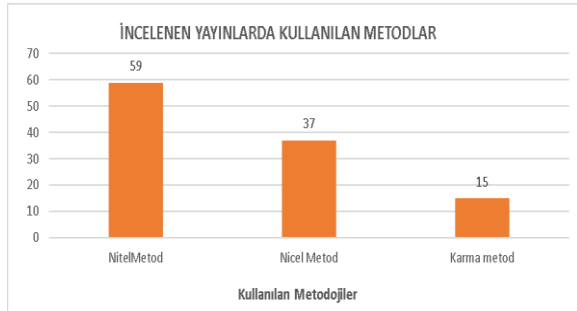
Sonuç çıktıları raporlanmayanlar ve kopya çalışmalar kaldırdıktan sonra, toplam 111 kayıt belirledik.

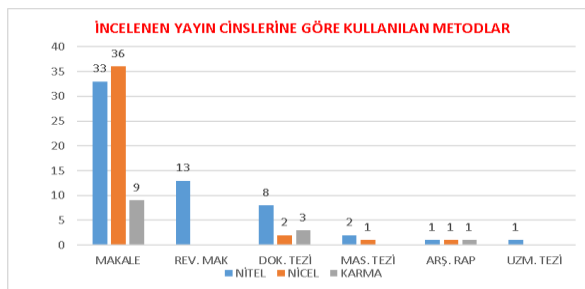
Şekil 3. Yıllara göre incelenen yayınlar (Publications examined by years)

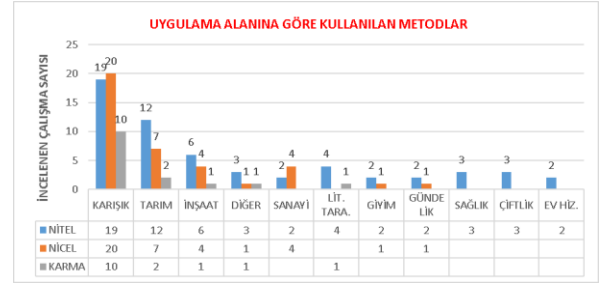
Şekil 4. İncelenen yayınlar ve türleri (Publications reviewed and their types)

Şekil 5. İncelenen yayınlarda kullanılan metotlar (Methods used in the publications)

Şekil 6. İncelenen yayın cinslerine göre kullanılan metotlar (Methods used by publication types)

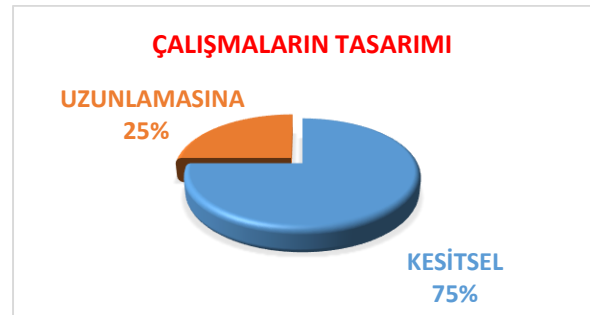
Şekil 7. Uygulama alanına göre kullanılan metotlar (Methods used by application area)

Daha sonra, bu potansiyel olarak alakalı çalışmaların 91 tanesi taramada başlıklara ve özetlere dayanarak elendi ve 20 çalışma dâhil edildi. İncelenen 20 çalışmanın on iki tanesi nitel [2, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 16-20], beş tanesi nicel [5, 8, 10, 13, 14], üç tanesi karma [1, 3, 15] çalışmalardır.

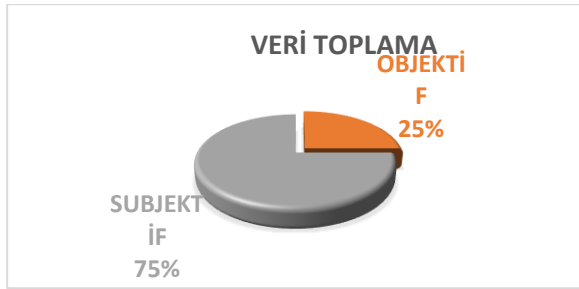
Şekil 8. Dahil edilen çalışmaların metotları (Methods of the included studies)

Çalışmaların %75'i [1-3, 5, 6, 8-13, 15, 17, 18, 20] kesitsel, %25'i [4, 7, 14, 16, 19] uzunlamasına çalışma idi.

Şekil 9. Çalışmaların tasarımı (Design of studies)

Çalışmaların %25'i [3,7, 14, 16, 20] nesnel verilere, %75'i [1, 2, 4-6, 8-13, 15, 17-19] subjektif (anket, görüşme vs.) verilere dayanmaktadır.

Şekil 10. Veri toplama nitelikleri (Data collection features)

İncelenen çalışmalar, nitel, nicel ve karma metodolojilerin tümünü kapsamaktadır. Nitel çalışmalar, gözlem, görüşmeler ve belge analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, genellikle algılara dayalı ve olayların doğal ortamda işleyişi çerçevesinde ortaya konmasına yönelik süreçlerin izlendiği araştırma türüdür (Arslan, 2012). Nicel çalışmalar, olayları nesnelleştirerek gözlemlenebilir, ölçülebilir ve sayısal olarak ifade edilebilir bir şekilde ortaya koyan, gözlem ve ölçmelerin tekrarlanabildiği ve objektif yapıldığı araştırma türüdür (Arslan, 2012). Karma araştırma yöntemleri, araştırmacının bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem ile yaklaşım ve kavramları birleştirmesi olarak tanımlanır. Kesitsel çalışmalar belirli kısa zamanda, zaman faktörünün verilere etki edemediği süreli çalışmalardır. Uzunlamasına çalışmalar ise, geriye ve ileriye yönelik, uzun zaman diliminde, verilerin üzerinde zaman etkisinin var olduğu çalışmalardır.

Tablo 1. Göçmen işçilerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili kapsam incelemesinde yer alan 20 çalışmanın temel özelliklerinin özeti (2007-2019) (Summary of the key features of the 20 studies included in the scope review of migrant workers on occupational health and safety (2007-2019))

DEĞİŞKEN	%
ÇALIŞMANIN TÜRÜ	
NİTEL	12 (%60)
NİCEL	5 (%25)
KARMA	3 (%15)
ÇALIŞMANIN TASARIMI	
KESİTSEL	15 (%75)
UZUNLAMASINA	5 (%25)
ÇALIŞMALARIN TARİHLERİ	
2007	3 (%15)
2011	1 (%5)
2012	1 (%5)
2013	3 (%15)
2014	2 (%10)
2015	2 (%10)
2017	4 (%20)
2018	1 (%5)
2019	3 (%15)
VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ	
Anket, yüz yüze görüşme, grup görüşme	15 (%75)
Nesnel veriler (istatistik veriler, kaza kayıtları, vaka listeleri)	5 (%15)

3.1. Nitel Çalışmalar (Qualitative Studies)

Tablo 2'de 12 nitel çalışmanın [2, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 16-20] temel özellikleri, sekiz kesitsel [2, 6, 9, 11, 12, 17, 18, 20] ve dört uzunlamasına çalışma çerçevesinde [4, 7, 16, 19] gösterilmektedir.

Araştırma sorusuna dayanarak, nitel çalışmaları aşağıdaki beş ana grup altında toplayabiliriz:

1. İSG kavramı, yasal gereklilik ve uygulamalar,
2. Devlet düzenlemeleri, tarafların karşılıklı hak ve sorumlulukları, global uygulamalar ve sorunları [2, 4, 6, 7, 9, 12, 16-20]:

Göçmen çalışanların İSG düzenlemelerinin yerine getirilmesinin önündeki engelleri daha karmaşık ve maliyetli bir hale gelmeden izlemek ve üstesinden gelmek önemlidir, göçmenlerin konut ihtiyaçlarını iyileştirmek için, düşük faizli kredilerin sağlanması gerekir [2]. İşyeri kazalarını ve hastalıklarını önlemek için göçmen işçiler adına yasal korumanın daha da güçlendirilmesi gerekmektedir, her hükümetin, göçmen işçiler de dahil olmak üzere, her işçinin belirli hak ve korumalara sahip olacağını açıkça veya dolaylı olarak ifade ettiği var olan İSG ile ilgili yasaları vardır ve uygulanmalıdır, göçmen işçilere de anlaşmazlık yaşandığında işverenini değiştirme hakkı verilmelidir [4]. Göçmen işçi ve işverenlerinin sağlık ve güvenlik konusundaki inançları tanımlanmalıdır, İş sağlığı ve Güvenliği politikasının ne kadar etkili olduğunun kapsamlı bir incelemesi yapılmalıdır [6]. Göçmen tarım işçilerinin karşılaştığı sorunların çok boyutlu olduğu ve göçmen işçi sorunlarının ele alınması için hem politika geliştirmeye hem de daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğu saptandı [7]. Göç ve ev işçiliğine ilişkin problemlerin çözüm yolları için göçmen ev işçisi kadınlar tarafından biçimlendirilen ulus ötesi ağların, ulusal ve uluslararası formel destek mekanizmalarına gereksinim vardır, mülteciler ve insan ticareti kurbanları ile ilişkili olarak devletlerin ve uluslararası örgütlerin, uluslararası insan hakları yasalarını temel alarak sürdürülebilir çözümler üretmek için birleşmelerinin gerekliliği belirtilmelidir [9]. Bazı işverenler, ev işçilerinin kırılabilirliklerinden yararlanmaktadır, çünkü yasalar buna izin vermektedir, ayrıca, iş kanunu, işverenlerin ev işçilerine sürekli olarak asgari ücrete göre ödeme yapmalarına izin veriyor. [12]. Çok sınırlı pazarlık gücü nedeniyle, göçmen işçiler İSG haklarını etkin bir şekilde savunmamaktadırlar, özellikle yazılı sözleşmelerin yokluğunda, bir iş ilişkisinin varlığını kanıtlamada göçmen işçilerin karşılaştıkları engelleri ortadan kaldırmak için yenilikçi yollar aranmalıdır, ortak İSG komitelerinin kurumsallaştırılması ve sendikalarda reform yapma yoluyla toplu pazarlık mekanizmalarının güçlendirilmesi sağlanabilir [16]. Göçmen işçilerin

çoğu birden fazla güvenlik açığı yaşamaktadır, göçmen işçiler için; İSG ile ilgili yeterli politika ve prosedür oluşturulmaması, işyerinin kötü çalışma koşulları ve güvenli olmayan durumlar içermesi, İSG ve işyerindeki hakları konusunda sınırlı bilgiye sahip olmaları ve çalışma koşulları ile tehlikelerin bildirilmemesi ve İSG sorunlarına yanıt verilmemesi, bu güvenlik açıklarını oluşturur. [17]. İşverene bağımlılık, güvenlik açığını artırır ve çalışanın gücünü azaltır, İşçilerin işverenlerine bağımlı olmalarının, göçmenlik sürecindeki rolü nedeniyle, işçi sesinin susturulması etkisine sahip olduğunu ve bunun iyi mekanizmalarla ele alınması gerektiği anlaşılmıştır, kayıt dışı göçmen işçilerin tamamı kayıt altına alınmalıdır [18]. İş dünyası, yeni teknolojilerin dönüştürücü etkisiyle, demografik ve iklim değişikliği ile yeşil ekonomiye geçiş gibi derin değişimler geçiriyor, bu değişiklikler, dünya çalışanlarının güvenliği ve sağlığı için yeni zorluklar ve yeni fırsatlar getirecektir [19]. Küresel güçlerin ekvatorun altındaki ülkelerde yarattığı karışıklıkların sonucunda göçmenler için hedef ülkelerde de global güçler göçmen işçiler için sorun oluşturmaya devam ederler, sürekli bir kaos ve tedirginlik ortamı sürer gider, bu baskılar işçilerin sağlık hizmetlerine erişimini de baskılar, bu olumsuzluk işçilerin sağlıklı ve tehlikesiz bir işyerinde çalışma hakkını sınırlandıran ve zayıflatan politik ve ekonomik düzenleyiciler tarafından hesaba katılmalıdır [20].

3. İSG eğitimi, mesleki eğitim, dil, iletişim, sağlık desteği [2,4,6,11,17]:

Yaralanmaları azaltmak için eğitimcilerin tam zamanlı olarak işe alınmasını gerekir, eğitimin etkisiz olmasının en önemli nedeni zayıf dil becerisidir [2]. İş kazalarını ve hastalıklarını önlemek için hem göçmenlere hem de işverenlerine pratik destek sağlanmalıdır. Göçmen işçilere, özellikle iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili olarak, ücretsiz ya da oldukça sübvans edilen tıbbi hizmetlere erişim sağlanmalı [4]. Çalışanların örgün eğitim düzeyi ve temel dil bilgisi, sağlık ve güvenlik eğitimi için de önemlidir, çalışanların sağlık hizmetlerinin dokümantasyonu tutulmalıdır [6]. Sağlık hizmetlerinin göçmen nüfusa erişimini arttırmaya yönelik çabalar, göçmen işçilerin refahını da arttıracaktır, ortak dilin rolü asla inkâr edilemez, göçmen nüfusun dil becerileri ile donatılması bilgiye ulaşmalarını kolaylaştırır ve İSG hizmetlerine erişilebilirliği artırır [11]. Güvenli çalışma entegrasyonunun başarısı, iş bulmadan önce hakları hususunda bilgi sağlamaya, uygun iş eğitimi sağlamaya ve yaralanmaların önlenmesine ilişkin eğitim toplantılarına katılmaya teşvik edilmesine bağlıdır [17].

4. Gözetim sistemi, belgelendirme ve İSG'ne erişim zorlukları [6, 11]:

Mesleki yaralanmalar ve hastalıklar için gözetim sistemi kurulmalıdır, Çalışanların sağlık hizmetlerinin dokümantasyonu tutulmalıdır [6]. Göçmen işçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetlerine erişiminde karşılaştıkları zorluklar baş edilmez ve çok yönlüdür [11].

5. Psikososyal riskler, cinsel taciz, düşük ücret, tazminat, sömürü, iş sözleşmeleri sorunu, baskı [4, 7, 9, 12, 16, 18]:

Göçmen işçiler de dahil olmak üzere tüm işçilerin toplu olarak örgütlenmesine izin verilmeli, göçmen işçilerin, yerli çalışanlar gibi, eşit ücret, izin ve tazminat haklarından yararlanmaları sağlanmalı, göçmen işçilerin de anlaşmazlık yaşandığında işverenini değiştirme hakkı verilmelidir [4]. Göçmen çiftçilerin işgücü, sağlık, psikososyal ve ücret koşulları ile ilgili araştırma eksikliğine dikkat çekilmelidir [7]. Mülteciler ve insan ticareti kurbanları ile ilişkili olarak devletlerin ve uluslararası örgütlerin, uluslararası insan hakları yasalarını temel alarak sürdürülebilir çözümler üretmek için birleşmelerinin gerekliliği belirtilmelidir [9]. Bazı işverenler, ev işçilerinin kırılabilirliklerinden yararlanmaktadır, çünkü yasalar buna izin vermektedir. İşverenler, ev işçilerinin sağlık ve güvenliği ile ilgilenmek zorunda değildir, çünkü hane halkları sağlık ve güvenlik yasasından muafır. Ayrıca, iş kanunu, işverenlerin ev işçilerine sürekli olarak asgari ücrete göre ödeme yapmalarına izin veriyor [12]. Çok sınırlı pazarlık gücü nedeniyle, göçmen işçiler İSG haklarını etkin bir şekilde savunamamaktadırlar, özellikle yazılı sözleşmelerin yokluğunda, bir iş ilişkisinin varlığını kanıtlamada göçmen işçilerin karşılaştıkları engelleri ortadan kaldırmak için yenilikçi yollar aranmalıdır, ortak İSG komitelerinin kurumsallaştırılması ve sendikalarda reform yapmak yoluyla toplu pazarlık mekanizmalarının güçlendirilmesi sağlanabilir [16]. İşverene bağımlılık, güvenlik açığını artırır ve çalışanın gücünü azaltır, İSG uygulamalarını ve düzenleyici etkinliği zayıflatan önemli faktörler, göç programlarını yöneten devlet kurumları ile istihdam standartlarını düzenleyen yasalar ve işçi tazminatı ve iş sağlığı ve güvenliği de dahil olmak üzere, iş mevzuatına uymaktan sorumlu taşra kurumları arasındaki iletişim yetersizlikleridir [18].

3.2. Nicel Çalışmalar (Quantitative Studies)

Tablo 2'de 5 nicel çalışmanın [5, 8,10,13, 14] temel özellikleri, dört kesitsel nitel çalışma [5, 8, 10, 13] ve bir uzunlamasına çalışma çerçevesinde [14] gösterilmektedir.

Araştırma sorusuna dayanarak, nicel çalışmaları aşağıdaki üç ana grup altında toplayabiliriz:

1. İSG kavramı, yasal gereklilik ve uygulamalar, devlet düzenlemeleri, tarafların karşılıklı hak ve sorumlulukları, global uygulamalar ve sorunları [5, 8, 10, 13]:

30 yaşın altındaki işçilere odaklanarak, mesleki eğitime erişim sağlamak için göçmen işçi çalıştıran işletmeler üzerinde denetimlerin tavsiye edilir [5]. Göçmen kadın işçiler temel haklardan yoksundurlar. Yazılı kadın hakları uygulamaları kendilerine ulaşmıyor, göçmen kadın işçilerin sorunlarının çözümü için acil bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Hükümete ve STK'lara göçmen kadın işçilerin haklarını korumak ve iyileştirici önlemler almalarında yardımcı olacak tespitler yapıldı [8]. Tüm işyerlerinde asgari uygun ve adil bir yaşam koşulu sağlanmalıdır, yasal düzenlemelere ve mevzuatın uygun şekilde uygulanmasına, göçün itici faktörlerinin kontrol altına alınmasına acil ihtiyaç vardır [10]. Çalışma sözleşmeleri sırasında tüm göçmen işçilere sağlık hizmetleri sigortası sağlanmalıdır [13].

2. İSG eğitimi, mesleki eğitim, dil, iletişim, sağlık desteği [5, 10, 13, 14]:

Mesleki eğitim, göçmen işçiler arasındaki mesleki yaralanmaların azaltılmasında birinci sıradadır, uzun süre çalışanların mesleki yaralanma olasılığı daha fazladır [5]. Sağlık hizmetleri, eğitim ve diğer tüm sosyal güvenlik önlemleri, yalnızca göçmen işçiler için değil, aile üyeleri için de hesaplı ve erişilebilir olmalıdır [10]. Katar'daki göçmen işçiler sırt ağrısı, baş ağrısı, kalp ve solunum yolu hastalıkları gibi kardiyopulmoner, GI abdominal, ishal, peptik ülser, yorgunluk, depresyon, anksiyete, stres ve diyabet, hipertansiyon ve astım ve alerjik hastalıklar gibi sağlık sorunları yaşamaktadırlar, en yaygın iş kazası, düşme, kayma ve cisim çarpmasıdır, göçmen işçilerin neredeyse %80'inde sağlık sigortası yoktur [13]. Çalışmaların çoğunun işçilerin özelliklerini tanımladığını ve bazılarının da işyeri özellikleri ve göçmenlerin genel sağlık durumu ile ilgili olduğunu göstermektedir [14].

3. Psikososyal riskler, cinsel taciz, düşük ücret, tazminat, sömürü, iş sözleşmeleri sorunu, baskı [5, 8]:

İş sözleşmesinin mesleki yaralanma üzerinde de önemli etkisi vardır, cinsiyet, mesleki yaralanmalarda önemli bir etkiye sahiptir [5]. Göçmen kadın işçiler temel haklarından mahrumdurlar ve işverenleri tarafından sömürülmektedirler [8].

3.3. Karma Çalışmalar (Mixed Studies)

3 karma çalışmanın [1, 3, 15] temel özellikleri, Tablo 2'de gösterilmektedir.

1. İSG eğitimi, mesleki eğitim, dil, iletişim, sağlık desteği [1]: Eğitimlere katılım için küçük teşvikler sunulmalı, seyahat / eğitim sürelerinde ödeme yapılması, toplantılardaki yemekler katılımcıları cezbeder ve grup bağını güçlendirir, eğitim toplantılarının ardından sosyal medyayı kullanarak sürekli iletişim sağlanmalı [1]

2. İSG kavramı, yasal gereklilik ve uygulamalar, devlet düzenlemeleri, tarafların karşılıklı hak ve sorumlulukları, global uygulamalar ve sorunları [3]: Bölgesel ve ulusal ortak çalışma yapılmalı, veri ve istihbarat paylaşımı, iyileştirilme çalışmaları, istihdam ve konut standartlarının kolay ve sürekli olması, sosyal hizmetlerin aksamaması, yerel gerilimleri en aza indirme, sosyal uyumu geliştirme gibi çalışmalara önem verilmeli [3].

3. Psikososyal riskler, cinsel taciz, düşük ücret, tazminat, sömürü, iş sözleşmeleri sorunu, baskı [15]: Asya ekonomik bölgesinde kadın göçmen işçiler ciddi zorluklar yaşamakta, iyi ve eşit çalışma koşullarından yararlanamamaktadırlar, kadın göçmen işçilerin karşılaştıkları zorlukları, taciz ve güvensizlikleri azaltmak için cinsiyete özgü eylemlere ve çözümlere ihtiyaç vardır; sağlık, eğitim ve adalet erişimi güvence altına alınırken, ekonomik ve sürdürülebilir büyümeden yararlanma becerilerini geliştirmek gerekir [15].

4. TARTIŞMA (DISCUSSION)

Araştırma kapsamı çerçevesinde incelenen ve Tablo 2'de sunulan yirmi adet çalışmanın inceleme sırasına göre bulguları ve çözüm önerileri şunlardır:

1. Mesleki yaralanma riskini azaltmak için gerekli eğitimlerin verilmesi, durum değerlendirmesi yapılması ve süreklilik sağlanması [6].

2. Mevsimlik Meksikalı tarım işçileri çalıştıran İngiliz Kolombiyalı çiftçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği ve barınma uygulama sorunları [7].

3. İngiltere'deki göçmen işçilerin İSG koşullarının 2007 yılı takibi [8].

4. Beş Asya ve Pasifik ülkesinde (Avustralya, Kore Cumhuriyeti, Malezya, Singapur ve Tayland) göçmen işçilere İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamaları konusunda artan endişeye yanıt olarak İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) koşullarını incelenmesi [9].

5. Bireysel faktörlerin, mesleki eğitimin ve çalışmanın göçmen işçilerin mesleki yaralanmaları üzerindeki etkisinin belirlenmesi [10].

6. Tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerinde mesleki maruziyetleri, veri kısıtlarını, göçmen işçilerin özelliklerini, göçmen işçilere yönelik endişe nedenlerinin, incelenmesi [11],

7. Kapsamlı bir literatür taraması yaparak tarımdaki göçmen işçiler hakkında mevcut bilgilerin derlenmesi ve sınıflandırılması [12],

8. Thamil Karur bölgesinde Thogamalai maden ocaklarında çalışan göçmen kadın işçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği sorunları [13],

9. Türkiye'ye Eski Sovyet Bloğu ülkelerinden ev işçiliği iş kolunda çalışmak için göç etmiş kadınların içerisinde yer aldıkları sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik koşulların ortaya çıkarılması, göçmen ev işçilerinin yaşadıkları süreçlerinin incelenmesi [14],

10. Göçmen inşaat işçilerinin yaşam ve çalışma alanların keşfedilmesi, yaralanmaları ve hastalıkları etkileyen sebeplerin incelenmesi, tedavi ve sağlık hizmeti modelinin bulunması, ekonomik yük ve tüm politika sonuçlarının ele alınması [15],

11. Göçmen işçilerin Finlandiya'daki İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetleri beklenti ve deneyimlerinin ortaya konması [16],

12. Sosyoekonomik ve politik boyutları ile, işçilerin işgücü piyasasında kırılganlıklarına neden olan kişisel faktörleri göz ardı etmeden, hukukun ve yasal kurumların göçmen işçilerin sorunlarına odaklanmasının amaçlanması [17],

13. Katar'da yaşayan Hint göçmen işçilerin sağlık durumlarını, yaşam koşullarını, çalışma ile ilgili sorunları, kazaları ve sağlık tesislerine erişimlerinin incelenmesi [18],

14. Göçmen işgücüne genel bir bakış, göçmenlerin çalışma koşullarını ve İSG risklerini belgeleyen anketlerden elde edilen veri tabanları endeksi geliştirilmesi [19],

15. Asya ekonomik entegrasyonu kapsamında kadın göçmen işçilerin durumunun, kapsayıcı ve kalkınma vizyonuyla daha iyi anlamının amaçlanması [20],

16. Çin'de, gelişen İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) rejimleri altında göçmen işçilerin korunması konusundaki araştırmaların raporlanması [21],

17. Göçmen işçilerin, tehlikelere maruz kalma ve işyerinde güvenli çalışmaya erişim, İSG, işçi hakları bilinci, mültecilerin İSG kırılganlığına neden olan faktörlerin araştırılması [22],

18. Göçmen çalışanların İSG ile ilgili deneyimlerinin

anlaşılmasına katkıda bulunmak ve üç ana kısıtlamanın önemini vurgulamak: işverenlerine bağımlılık ile ilişkili zorluklar, iş sözleşmelerinin gerçek çalışma koşulları ile arasındaki farklar ve bu sözleşmeleri uygulamak ve Kanada'daki göçmen işçilerin entegrasyon seviyelerinin yükseltilmesi [23],

19. Göçmen işçiler dahil olmak üzere, kuruluşundan bugüne ILO'nun (Uluslararası Çalışma Örgütü) İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarına yüz yıllık bakış [24],

20. Göçmen tarım işçilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği konusundaki öznel deneyimlerinin açığa çıkarılması ve genel idari sorunların saptanması [25].

Yukarıda açıklanan çalışmalar, kesitsel ve uzunlamasına nitel, nicel ve karma metodolojiler kullanılarak yapılmışlardır. Örneklem olarak kolay ulaşılabilir, basit tesadüfi, kartopu, küme ve amaçlı örneklem metotları kullanılmıştır. Veri toplamada anket, yarı yapılandırılmış bireysel, grup ve odak grup görüşmeler, etnografik gözlem ve literatür tarama yöntemleri kullanılmıştır. Kullanılan analiz yöntemleri, karşılaştırma, istatistiksel regresyon, ampirik veri, sosyal ağ, tematik içerik, cinsiyet, naratif analiz yöntemleridir. Yapılan analizlerde, Haddon Matrisi, Stata, SPSS, Excel, Nvivo gibi bilgisayar programları kullanılmıştır. İncelenen 20 çalışma göstermiştir ki;

1. Gelişmemiş, gelişmekte olan ve gelişmiş tüm ülkelerde, ölümlü ve yaralanmalı iş kazaları ile meslek hastalıkları benzer İş Sağlığı ve Güvenliği endişeleri ve risk modelleri göstermektedir; veriler kabul edilebilir sınırların çok üzerindedir ve müdahale gerektirmektedir;

2. Belirli bölgelerdeki savaşlar ve dünyadaki gelir dağılımı dengesizliğinin yol açtığı düzensiz göçler, kargaşaya neden olmakta ve en sorunlu göçmen türü olan, kontrol edilemeyen, veri toplamada zorlanılan kayıt dışı göçmenlerin artmasına sebep olmaktadır;

3. Yerlilerle karşılaştırıldığında, göçmen işçiler, bedenen çalışma veya düşük vasıflı iş kollarında yoğunlaşmışlardır, geçici veya kayıt dışı istihdam ve düşük ücretler ile istihdam edilmektedirler, işte ayrımcılık; daha yüksek fiziksel talepler, uzun süreli çalışmalar, daha kötü çevresel çalışma koşulları ve özellikle ergonomik ve psikososyal tehlikeler gibi mesleki risklere daha fazla maruz kalma; cinsel ve etnik tacizlere maruziyetleri kabul edilemez boyutlardadır.

4. Bulgularımız, uluslararası göçmen işçiler arasında çalışma koşullarını ve İş Sağlığı ve Güvenliği sonuçlarını araştıran önceki incelemelerle uyumludur.

Çalışmaların içeriklerinde bazı eksikler tespit edilmiştir. Örneğin;

1. Birçok sorun vurgulanmış, ancak ya çözüm önerilmemiş ya da yetersiz çözümler önerilmiştir. İşyerindeki göçmen işçiler arasında işle ilgili yaralanmaların ve hastalıkların kanıta dayalı olarak önlenmesinin yanı sıra, sağlık politikası yapıcılarını daha iyi bilgilendirmek için çok yararlı olabilecek hiçbir müdahale ve öneri çalışması mevcut değildir.

2. Göçmen çalışan, işveren, kanun yapıcı ve uygulayıcıların ilişkilerini ve gelişmeleri uzun soluklu inceleyen, sonuçlarını karşılaştıran yararlı olabilecek hiçbir müdahale ve öneri çalışması mevcut değildir.

3. Göçmen işçiler arasında, İş Sağlığı ve Güvenliği çıktılarının bu denli olumsuz bir tablo oluşturmasında göç yolları ve göçmenlerin oynadığı potansiyel rol daha fazla çalışılmalıdır (belgelenip belgelenmemiş olması, sığınmacılar, geçici koruma altındakiler, uluslararası koruma altındakiler).

Çalışmamıza makalelerin yanı sıra, gri literatürü (örneğin konferans özetleri veya bildirimleri, tezler, kitaplar veya kitap bölümleri) de dahil ettik. Ancak, yayınlanan bazı belgeleri gözden kaçırmış olabiliriz. Çalışmalar arasında örneklem büyüklüğü ve farklılıkları, veri toplama yöntemleri ve hem çalışma koşullarını hem de İSG sonuçlarını değerlendirme yöntemleri açısından farklılıklar gözlenmiştir. Bu heterojeni, bulguları karşılaştırma ve birleştirme yeteneğimizi kısıtladı. Bu nedenle, sunulan sonuçlar sadeleştirme, özet ve mevcut bilgilerin seçimidir. Önceki incelemelerle ilgili olarak, bu makale aşağıdaki güçlü yönleri sahiptir:

- Gerçekleştirilmiş nicel, nitel ve karma çalışmaların güncel ve kapsamlı sonuçlarını sunar;
- Mülteciler ve sığınmacılar da dahil tüm göçmen işçilerle ilgilenir;
- Seçilen çalışmalar, kalkınmışlık ölçeğinde gelişmemiş, gelişmekte olan ve gelişmiş ulusları kapsar ve sanıldığı aksine, gelişmiş ülkelerin de ciddi İSG uygulama sorunları olduğunu gösterir.

5. SONUÇLAR (CONCLUSIONS)

Bu kapsam belirleme incelemesinin bulguları, göçmen işçiler arasındaki olumsuz İş Sağlığı ve Güvenliği sonuçlarının, müdahaleci yaklaşımla ele alındığından emin olmak için küresel iş birliğine güçlü bir şekilde ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Ayrıca, göçmen çalışanların sağlık hizmetlerine adil erişimi

için güçlü ve çok disiplinli bir çalışmanın yapılması gerektiğine inanıyoruz. Göç, daha fazla dikkat gerektiren, artan küresel sorunlar zincirinin önemli bir bölümünü temsil etmektedir. Bu nedenle, İş Sağlığı ve Güvenliği risklerini önlemeye yönelik tedbirler almak ve gelişmeleri izleyebilmek için somut ve kanıta dayalı bir uygulama yaklaşımı gerekecektir. İş sağlığı ve güvenliği açısından aşağıdaki kilit eylemlere ihtiyaç vardır:

1. Odaklanmış ve çok disiplinli risk değerlendirmeleri yoluyla, göçmen işçilerin refahının sağlanması ve işyerlerinde sağlık sorunlarının önlenmesi,

2. Mümkün olan azami ölçüde erişilebilir sağlık gözetimi, işe uygunluk, vaka yönetimi ve deneyimli, hesap verebilir ve motivasyonu yüksek bir işyeri hekimi tarafından gerçekleştirilen iş sağlığı teşviki ve geliştirilmesi yoluyla göçmen işçilerin sağlık ihtiyaçlarına somut ve zamanında çözümler getirilmesi,

3. Pratisyen hekimlerle daha işbirlikçi diyalog,

4. Genel olarak göçmen işçilerde ve özellikle kadın ev işçileri ve bakıcılar için işle ilgili olumsuz uygulamalar ve cinsel taciz için daha fazla sosyal koruma ve tazminat hakları,

5. Göçmen işçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili mevcut koruyucu önlemlere ilişkin mevzuat, işyerlerinde düzenli ve proaktif uygulanmalı, izlenmelidir,

6. Göçmen işçilere, özellikle düzensiz göçmen işçilere kamu iş sağlığı hizmetlerine ücretsiz erişim sağlanmalıdır.

7. Eşit işe eşit ücret ve angarya sorunları yakından takip edilmeli, uzun süreli çalışmalara karşı göçmen işçiler korunmalıdır.

Yukarıda önerilen en iyi uygulamaların, kurumsal sosyal sorumluluk ilkelerine göre ve göçmen nüfus için daha genel bir sosyal koruma ve sağlık sistemleri tasarımı çerçevesinde benimsenmesi; göçmen işçilerin etkili entegrasyonu, işçiler, işletmeler ve genel olarak toplum için faydaları vardır. Son olarak, gelecekteki araştırmalar; işgücü piyasası kurumları, cinsiyet, dil, göçmen akımları ve göçmen işçiler arasında İş Sağlığı ve Güvenliği çıktıları oluşturacak kurumlar olarak daha derin analizler yapılmasını amaçlamalıdır.

Tablo 2. Göçmen işçilerin iş sağlığı ve güvenliği kapsam incelemesinde yer alan çalışmaların temel özellikleri ve sonuçları (2007-2019) (The main features and results of the studies in the scope of occupational health and safety of immigrant workers (2007-2019))

NO	YAZAR	ÜLKE	TARİH	AMAÇ/HEDEF	YÖNTEM, ÖRNEK	ANAHTAR KELİMELER	GENEL SONUÇLAR-ÖNERİLER
1	Wyckoff ve ark	A.B.D.	2007	Mesleki yaralanma riskini azaltmak için gerekli eğitimlerin verilmesi, durum değerlendirilmesi ve süreklilik sağlanması.	Karma metot, Camp survey, Yarı Yapılandırılmış Görüşme, Anket, Haddon Matrisi. Odak Gruplar 5, Anket 29, Görüşme 45 kişi ile yapıldı.	Göçmen işçiler, katılımcı araştırma, müşterek araştırma, iş güvenliği, sağlık, topluluk değerlendirmesi	Yedi katılımcıdan beşi (%71) işe alım sürecinden çok memnun kaldı. Ölümlü iş kazası oranı yılda 100.000 işçi başına 22,7 ile tarım ABD'nin en tehlikeli endüstrileri arasındadır. Kuzey Carolina, Ohio ve Güney Carolina'daki tarım işçilerinin iş sağlığı ile ilgili araştırmalar, kamp anket yöntemlerine göre ortalama %8,4 yaralanma oranları tespit etti. Mevsimlik işgücü kabaca %45 İspanyol, %45 Yerli Amerikalı ve %10 Anglo veya beyazdır.
2	Shaghayegh Yousefi	Kanada	2007	Mevsimlik Meksikalı tarım işçileri çalıştıran İngiliz Kolombiyalı çiftçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği ve barınma sorunları.	Nitel kesitsel metot, Vaka çalışması 358 Anket 53 yarı yapılandırılmış görüşme, Karşılaştırmalı Analiz.	Geçici mevsimlik tarım işçileri, iş sağlığı ve güvenliği düzenlemeleri, barınma yönergeleri, British Columbia	Meksikalı tarım işçilerinin %80 konuta erişim sorunu var. Eğitimlerde %37,5 çalışan dil sorunu yaşıyor. Çalışanların %80'i hasat dönemi İSG uygulamalarının yapılmadığını söylüyor. Tarımda çalışan yabancı işçiler toplam işçilerin %77'si, bunların %75'i de Meksikalıdır. Yabancı tarım işçilerinin %53'ü yasal statü kazanamamıştır.
3	İngiltere izleme komisyonu	İngiltere	2007	İngiltere'deki göçmen işçilerin İSG koşullarının 2007 yılı için takibi.	Karma metot, Literatür Taraması, Odak grup görüşme, istatistiksel analiz	Göçmen işçiler, izleme, eğitim, iletişim, barınma, entegrasyon	Londra'da göçmenlerce kiralanılan konutların yüzde 10'u aşırı kalabalık ve bu hızla artıyor. Cornwall'da karavanlarda yaklaşık 3.000-4.000 yabancı işçi yaşıyor. Bu azınlık grubu konut, okul ve sağlık için 174 milyon sterlin bakiş toplanmıştır.
4	K. Lee ve ark.	Avustralya, Kore, Malezya, Singapur, Tayland	2011	Beş Asya ve Pasifik ülkesindeki (Avustralya, Kore Cumhuriyeti, Malezya, Singapur ve Tayland) göçmen işçiler için iş güvenliğinin iyileştirilmesi konusundaki artan endişeye yanıt olarak İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) koşullarını incelemektedir	Nitel meto7, literatür taraması.	Göçmen işçiler, iş sağlığı ve güvenliği, Asya	Göçmen işçiler arasındaki mesleki yaralanmalar; makine kaynaklı kazalar %29, düşen nesnelere %24, göze batma %22, vücuda bir şey batması ve kesik %15 ve yükseklikten düşmek %7'den kaynaklanmıştır. 2018 yılına kadar mesleki ölüm oranını 100.000 işçi başına 1,8'e düşürme hedeflenmiştir. Ölüm oranı 2009 yılında 0,1 artarak istihdam edilen 100.000 kişi başına 2,9 iş kazası ölümüne ulaşmıştır ancak 2010 yılında 2,2'ye çekilmiştir.
5	Qiujie Zhang	Çin	2012	Bireysel faktörlerin, mesleki eğitim ve çalışmanın göçmen işçilerin mesleki yaralanmaları üzerindeki etkisini belirlemek	Nitel Kesitsel metot, Kolay ulaşılabilir örneklem, Anket, Lojistik Regresyon analizi, Stata 10 560 anket Guangzhou'dan 241, Pekin'den 194, Wuxi'den 125.	İş kazası, Göçmen işçiler, Mesleki eğitim, İş sözleşmesi	Göçmen işçilerin iş sağlığı kaçınılmaz bir sosyal sorun haline gelmiştir, çalışmalar göçmen işçiler arasında iş sağlığı durumunun kötü olduğunu ortaya koymuştur. Kömür madenlerinde her yıl 6.000'den fazla insan ölmektedir. Katılımcıların %53,7'si zehirli toz, gürültü veya nemli ortamlarda çalışmaktadır, %11,3'ü eğilme, yürüme ve merdiven çıkmada zorluk çekiyorlar. Göçmen işçilerin %36,5'inin haftada bir günden az dinlendiği, %45,2'si günde 8 saatten fazla çalıştığı görüldü. Katılımcıların %41,7'sinin iş sözleşmesi imzalamadığını ve iş sözleşmesi imzalama ihtiyacının farkında olmadığı anlaşıldı. Göçmen işçilerin %12,5'i iş sözleşmesi imzaladı.

Tablo 2. Devam (Continue)

6	Arcury ve ark.	A.B.D.	2013	Tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerinde mesleki maruziyetleri, veri sınırlamalarını, göçmen işçilerin özelliklerini, göçmen işçilere yönelik endişe nedenlerini, incelemek	Nitel Kesitsel metot, çalışma konferansı, literatür tarama	Göçmen işçiler, tarım, ormancılık, balıkçılık, sağlık sorunları, azınlık sağlığı	ABD'nin güneydoğusundaki 123.122 çiftlikten 14.195 çiftlik sözleşmeli göçmen işçi istihdam ettiğini bildirdi. Göçmen işçilerin %35'i hiç İngilizce bilmemektedir. Çiftlik işçilerinin dörtte birinin aile gelirleri yoksulluk sınırının altında. Çocuk işçiliği, özellikle tarım için önemli bir husustur. Mevcut düzenlemeler 12 yaşından küçük çocukların (ebeveynlik izni ile 10 yaş) resmi olarak tarımda istihdam edilmesine izin vermektedir. Yaralanma ve hastalık insidans oranı 4,9'dur. Tarım, balıkçılık ve ormancılık Sektörü yıllık istihdamın %1'inden daha azını oluştursa da mesleki ölümlerin %13'ü bu Sektörlerde yaşanmaktadır.
7	Svensson ve ark	Genel	2013	Kapsamlı bir literatür taraması yaparak tarımdaki göçmen işçilere ilişkin mevcut bilgileri derlemeyi amaçlamaktadır	Nitel Uzunlamasına metot, Literatür Tarama, Hakemli Dergiler İnceleme, 390 çalışma	Göç, tarım, göçmen işçi sağlığı, insan hakları ve göç, Tarım ilacı, mesleki yaralanmalar, göçmen Tarım işçileri.	Göçmen çiftçilerin işgücü, sağlık, psikososyal ve ücret koşulları ile ilgili araştırma eksikliğine dikkat çekildi. Göçmen tarım işçilerinin karşılaştığı sorunların çok boyutlu olduğu ve göçmen işçi sorunlarının ele alınması için hem politika geliştirmeye hem de daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğu saptandı.
8	Srinivasan S. ve Ilango P.	Hindistan, Tamil Nadu	2013	Tamil Karur bölgesinde Thogamalai maden ocaklarında çalışan göçmen kadın işçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği sorunları.	Nitel Kesitsel metot, Vaka çalışması, Basit tesadüfi Örneklem, 200 kadın göçmen işçi ile Yarı yapılandırılmış görüşme, literatür taraması, SPSS	Meslek, Sağlık, Göç, Kadın göçmen çalışan, Taciz.	Katılımcıların çoğunluğu (%56) her türlü cilt hastalığından etkilenmiş gibi görünmektedir. Ankete katılanların yüzde otuz dördü güneş çarpmasından etkilenmiş ve yüzde 10'unun ağrıları vardı. Taşocaklarında katılımcıların çoğu ısı stresi (%99), gürültü (%99) ve tozla ilgili sorunlar (%96), stres (%87), titreşim (%86), havalandırma problemi (63 %) ve solunum problemi (%62) yaşıyordu. Katılımcıların (%69) çoğu işyerlerinde fiziksel taciz olduğunu söylüyor. (%66) titreşim sorunu, (%15) stres ve (%19) uykusuzluk sorunu yaşıyor.
9	A. E. Akalın	Türkiye	2014	Türkiye'ye Eski Sovyet Bloğu ülkelerinden ev işçiliği iş kolunda çalışmak için göç etmiş kadınların içerisinde yer aldıkları sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik koşulların ortaya çıkarılması, göçmen ev işçilerinin yaşadıkları süreçleri incelemek.	Nitel Kesitsel metot, Kartopu örnekleme, 48 çalışan ile Yarı yapılandırılmış görüşme, 10 işveren ile yapılandırılmış görüşme, sosyal ağ analizi, Excel	Uluslararası Göç, Göçün Kadınlaşması, Ev İşçiliği, Göçmen Ev İşçiliği, Ulus-Ötesi Sosyal Ağlar	Göç ve ev işçiliğine ilişkin problemlerin çözüm yolları için göçmen ev işçisi kadınlar tarafından biçimlendirilen ulus ötesi ağların ulusal ve uluslararası formel destek mekanizmalarına gereksinim vardır. Bu mekanizmaların oluşturulabilmesi için göç veren ve alan ülke ve bölgeler arasında göçmenlerin ve göçmen işçilerin haklarını korumaya yönelik ikili antlaşmaların yapılması ve bu antlaşmaların insan hakları temelindeki içeriklerinin ulusal düzenlemeler aracılığıyla uygulanması gereklidir. Mülteciler ve insan ticareti kurbanları ile ilişkili olarak devletlerin ve uluslararası örgütlerin, uluslararası insan hakları yasalarını temel alarak sürdürülebilir çözümler üretmek için birleşmelerinin gerekliliği belirtilmelidir.
10	M. Akram	Hindistan, Western Uttar Pradesh	2014	Göçmen inşaat işçilerinin yaşam ve çalışma alanlarını keşfetmek, yaralanmaları ve hastalıkları etkileyen sebepleri incelemek, tedavi ve sağlık hizmeti modelini bulmak, ekonomik yükü ve tüm politika sonuçlarını ele almak.	Nitel kesitsel metot, Küme Örnekleme, 149 erkek, 151 kadın ile yapılan Yarı Yapılandırılmış görüşme, Etnografik Gözlem	Göçmen inşaat işçileri, meslek hastalığı, halk sağlığı, sağlıksızlık	Çalışanların %84'ü bambu kulübelerde yaşıyor, yarıdan fazlası katı besin alamıyor, %80'i kuyu suyu içiyor, çalışanların %35'i son bir yılda en az bir kaza geçirmiştir, kazalarda el, kol kırılma oranı%5. kadınların %85'i, erkeklerin %55'i öksürük, mide ağrısı, solunum zorluğu gibi hastalıklar yaşamaktadırlar. 300 kişiden yedisi (yüzde 2,3) tüberküloz geçirmiştir.

Tablo 2. Devam (Continue)

11	L. O. Apondi	Finlandiya	2015	Göçmen işçilerin Finlandiya'daki iş sağlığı hizmetleri beklentilerini ve deneyimlerini ortaya koymak	Nitel kesitsel metot, Kartopu örnekleme, Amaçlı Örneklem, 12 Yarı yapılandırılmış Yüz Yüze Görüşme, Tematik İçerik Analizi	Sağlık sektörü, göçmen işçi, mülteci, sağlık, sağlık hizmetleri,	Göçmen işçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetlerine erişiminde karşılaştıkları zorluklar baş edilmeye ve çok yönlüdür. Sağlık hizmetlerinin göçmen nüfusa erişimini arttırmaya yönelik çabalar, göçmen işçilerin refahını da artıracaktır, bu hedefe ulaşmak için, mevcut entegrasyon programlarının geliştirilmesi gereklidir. Ortak dilin rolü asla inkâr edilemez. Göçmen nüfusun dil becerileri ile donatılması bilgiye ulaşmalarını kolaylaştırır ve İSG hizmetlerine erişilebilirliği artırır.
12	İ. İ. Salih	İngiltere	2015	Sosyoekonomik ve politik boyutu ile işçilerin işgücü piyasasında kırılganlıklarına neden olan kişisel faktörleri göz ardı etmeden, hukukun ve yasal kurumların göçmen işçilerin sorunlarına bakışı ve tutumuna odaklanmayı amaçlamaktadır	Nitel kesitsel metot, Etnografik Fenomenoloji, Kartopu örnekleme, 30 işveren, 7 ev çalışanı kadın ve 1 erkek çalışanla Yarı Yapılandırılmış Görüşme, içerik analizi yöntemi, Nvivo 10	Göçmen ev işçileri, mülteci, İSG, kırılgan gruplar, iş hukuku,	Bazı işverenler, ev işçilerinin kırılganlıklarından yararlanmaktadır, çünkü yasalar buna izin vermektedir. İşverenler, ev işçilerinin sağlık ve güvenliği konusunda endişelenmek zorunda değildir, çünkü hane halkları sağlık ve güvenlik yasasından muafıdır. Ayrıca, iş kanunu, işverenlerin ev işçilerine sürekli olarak asgari ücrete göre ödeme yapmalarına izin veriyor.
13	A. Bener	Katar	2017	Katar'da yaşayan Hint göçmen işçilerin sağlık durumlarını, yaşam koşullarını, çalışma ile ilgili sorunları, kazaları ve sağlık tesislerine erişimini tespit etmektedir.	Nicel kesitsel metot, basit tesadüfi örnekleme, 1186 Anket, SPSS, Çoklu Regresyon Analizi	Sağlık hizmetlerine erişim; sağlık durumu, yaşam tarzı, göçmen işçiler, güvenlik	Katar'daki tüm göçmen işçilerin %80'inden fazlası göçmendir, Güney Asya ülkelerinden 1,5 milyondan fazla göçmen işçi mevcuttur. 45 C° üstü sıcakta 10-12 saat çalışmaktalar. Sırt ağrısı (%28), bulanık görme (%23), baş ağrısı (%25), kalp hastalığı (%23) ve solunum yolu (%12), yorgunluk (%17), depresyon (%17), hipertansiyon (%17), gibi sağlık sorunları yaşamaktadırlar. En yaygın iş kazası, düşme (%19), kayma (%9) ve makine kazalarıdır (%7). Yaklaşık %80'inin sağlık sigortası yoktur.
14	M. A. Busque ve ark.	Kanada	2017	Göçmen işgücüne genel bir bakış sunmak, göçmenlerin çalışma koşullarını ve İSG risklerini belgeleyen anketlerden elde edilen veri tabanları endeksi geliştirmek.	Nicel Uzunlamasına metot, Literatür tarama	İş Göçmen, Sağlık	Literatürün gözden geçirilmesi, 2000-2003 yılları arasında yapılan çalışmaların çoğunun, işçilerin özelliklerini tanımladığını ve bazılarının da işyeri özellikleri ve göçmenlerin genel sağlık durumu ile ilgili olduğunu göstermektedir. Literatür analizi, işyerlerinde önleme faaliyetlerini yönlendirmeye yardımcı olabilecek belirli anahtar değişkenlerin (İkamet süresi, göçmen statüsü, meslek, ekonomik faaliyet sektörü, eğitim ile ilgili faktörler ve işgücüne entegrasyon) belirlenmesini sağlamıştır.
15	A. R. Torre ve ark.	Endonezya	2017	Asya ekonomik entegrasyonu kapsamında kadın göçmen işçilerin durumunu, kapsayıcı ve kalkınma vizyonuyla daha iyi anlamayı amaçlamaktadır.	Karma metot, Vaka Çalışması, Amaçlı örnekleme, 85 derinlemesine görüşme. 640 Anket. Cinsiyet Analizi, STATA	Kadın göçmen işçi, Asya, istihdam, eşit ücret, İSG	Göçmen kadın işçiler, bölgedeki 14 milyonluk toplam göçmen işçinin (%48)'ini oluşturmaktadır, %35'ine cinsel taciz uygulanmıştır, maaşları aynı işi yapan yerli kadınların yarısı kadardır
16	Mankui Li	Çin	2017	Çin'de gelişen iş sağlığı ve güvenliği (İSG) rejimleri altında göçmen işçilerin korunması konusundaki araştırmaları raporlamak.	Nitel Uzunlamasına metot, Literatür taraması	Göçmen işçiler, korunma, İSG rejimleri, katılım hakları, sosyal haklar.	Göçmen işçilerin %38'i yazılı iş sözleşmesi yapmıştır, %46'sı kömür madenciliği sektöründe meydana gelen 12.554 ölüm oranı var, kırsal ve yabancı göçmen işçi sayısı 274 milyondur, kirli, tehlikeli ve alçaltıcı işlerde çalışmaktadırlar.

Tablo 2. Devam (Continue)

17	B. Yanar ve ark.	Kanada	2018	Göçmen işçilerin, tehlikelere maruz kalma ve işyerinde güvenli çalışmaya erişim, İSG, işçi hakları bilinci, mültecilerin İSG kırılma neden olan faktörler araştırılmıştır.	Nitel kesitsel metot, Basit tesadüfi örnekleme, 18 Odak grubu, 110 görüşme, tematik içerik analizi, NVivo	İş sağlığı ve güvenliği kırılma, göçmen, iş, nitel	Göçmen işçilerin %25'i ekonomik, %35'i mülteci statüsündedir. Güvenlik risklerinin farkında olmadan çalışmaya başladılar, çoğunun birden fazla güvenlik açığı biçimi yaşadığı görülmektedir
18	L. Cedillo ve ark.	Kanada	2019	Göçmen çalışanların İSG ile ilgili deneyimlerinin anlaşılmasına katkıda bulunmakta ve üç ana kısıtlamanın önemini vurgulamaktadır: işverenlere bağımlılık ile ilişkili zorluklar; iş sözleşmelerinin gerçek çalışma koşulları ile arasındaki farklar ve bu sözleşmeleri uygulamak ve Kanada'daki göçmen işçilerin entegrasyon seviyelerini yükseltmek.	Nitel kesitsel metot, Saha çalışması, Basit tesadüfi örnekleme, 99 yarı yapılandırılmış görüşme, NVivo	İş sağlığı ve güvenliği, geçici yabancı işçiler, düzenlenmesi, Kanada, göç	Geçici işgücü göçü, küresel olarak tüm göç hareketlerinin yaklaşık %65'ini oluşturmaktadır. Otel işçilerinin hizmet sektöründeki diğer mesleklerden %40 daha fazla yaralanmalı kaza geçirdikleri görülmektedir. İnşaat sektörü, dünyadaki en büyük ve en tehlikeli sanayi sektörlerinden biridir. İşverene bağımlılık, güvenlik açığını artırır ve çalışanın gücünü azaltır.
19	E. Wadsworth ve David Walters	Genel	2019	Göçmen işçiler dahil olmak üzere, kuruluşundan bugüne ILO'nun (Uluslararası Çalışma Örgütü) İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarına yüz yıllık bakış.	Nitel uzunlamasına metot, Literatür Taraması, yorum analizi	İSG, ILO, iş kazaları, meslek hastalıkları, afetler, katstrofik iş kazaları.	Dünya genelinde her gün işçilerin %5-7'si (1.000 kişi iş kazalarında, 6500 kişi meslek hastalıklarından) güvensiz ve sağlıksız çalışma koşulları nedeniyle ölüyor. Tahminler, dolaşım sistemi hastalıklarının (yüzde 31), işle ilgili kanserlerin (yüzde 26) ve solunum hastalıklarının (yüzde 17) toplam işle ilgili mortalitenin neredeyse dörtte üçüne katkıda bulunduğunu göstermektedir. Hastalıklar, ölümlerle sonuçlanan iş kazalarına kıyasla (ölümlerin yüzde 13,7'sini oluşturan) işle ilgili ölümlerin (2,4 milyon ölüm %86,3) büyük çoğunluğunun nedenidir.
20	C. S. Caxaj ve A. Cohen	Kanada	2019	Göçmen tarım işçilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki öznel deneyimlerini açığa çıkarma ve genel idari sorunlarını saptama.	Nitel kesitsel metot, anlatı yaklaşımı, 127 odak grup görüşmesi, naratif analiz	Geçici göçmen tarım işçileri; mülteci, mevsimlik tarımsal işçi programı; iş sağlığı ve güvenliği, geçici yabancı işçi programı, baskı, Kanada	İşçilerin %44'ü işini kaybetmemek için hasta iken de çalışıyor, çalışanların büyük bir kesimi zengin olmak ve ölmeden ülkelerine dönmek istiyor. İşçilerin sağlıklı, tehlikesiz bir işyerinde çalışma hakkı, bunu sınırlayan ve zayıflatan politik ve ekonomik düzenleyiciler tarafından hesaba katılmalıdır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BİLDİRİMİ (CONFLICT OF INTEREST)

Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- [1] International Labour Organization (ILO), “Global Estimates on International Migrant Workers—Results and Methodology,” *ilo.org* 05 December 2018. [online]. Available: https://www.ilo.org/global/publications/books/WCM_S_652001/lang--en/index.htm [Accessed: 08 Jan. 2020].
- [2] WHO Regional Office for Europe, “Report on the Health of Refugees and Migrants in the WHO European Region: no public health without refugee and migrant health,” 2018, [online]. Available: https://www.inmp.it/pubblicazioni/WHO-INMP_Health_Refugees_Summary.pdf [Accessed: 28 December 2019].
- [3] International Labour Organization (ILO), “In search of decent work. Migrant workers’ rights: A manual for trade unionists,” *ilo.org*, 01 Jan 2008, [online]. Available: https://www.ilo.org/actrav/info/pubs/WCMS_115035/lang--en/index.htm [Accessed: 08.Jan. 2020].
- [4] İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. “İstatistikler”. Erişim:14.02.2020. <https://www.goc.gov.tr/>.
- [5] Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). “Konularına göre istatistikler, nüfus ve demografi, istatistiksel tablolar ve dinamik sorgulama”. Erişim: 14.02.2020. <http://www.tuik.gov.tr/Start.do>.
- [6] L. A Wyckoff, G. E. Richardson, B.I. Santiago, “Identifying the Occupational Health Needs of Migrant Workers,” *Journal of Community Practice*, vol. 15, no.3, pp. 57-76, October, 2007, doi: 10.1300/J125v15n03_04.
- [7] S. Yousefi, “Improving health, safety and housing conditions of Mexican workers in BC: A farmer’s perspective,” Master Thesis, Simon Fraser University, British Columbia, Canada, 2007.
- [8] Audit Commission U.K, “ Crossing borders: Responding to the local challenges of migrant workers,” www.auditcommission.gov.uk, January 2007. Available: https://dera.ioe.ac.uk/6380/7/CrossingBorders_Redacted.pdf. [Accessed: February 9, 2020].
- [9] K. Lee, C. Mc Guinness, T. Kawakami, “Research on occupational safety and health for migrant workers in five Asia and the Pacific countries: Australia, Republic of Korea, Malaysia, Singapore and Thailand” U.S.A., ILO, 2011.
- [10] Q. Zhang, “Occupational Injury Occurrence and Related Risk Factors among Chinese Migrant Workers,” *Procedia Engineering*, vol. 43, pp.76-81, December, 2012, doi:10.1016/j.proeng.2012.08.014.
- [11] T. A. Arcury, J. G. Grzywacz, J. Sidebottom, M. F. Wiggins, “Overview of Immigrant Worker Occupational Health and Safety for the Agriculture, Forestry, and Fishing (AgFF) Sector in the South Eastern United States,” *American Journal of Industrial Medicine*, vol. 56, no. 8, pp. 911-24, August, 2013, doi: 10.1002/ajim.22173.
- [12] M. Svensson, R. UrinbojevSvensson, A. Svensson, P. Lundqvist, “Migrant Agricultural Workers and Their Socio-Economic, Occupational and Health Conditions,” A Literature Review. *SSRN Electronic Journal*, July, 2013, doi: 10.2139/ssrn.2297559.
- [13] S. Vasan, I. Ponnuswami, A. Sahay, “Occupational Health Problems of Women Migrant Workers In Thogamalai, Karur District, Tamil Nadu, India,” *SSRN Electronic Journal*, vol.2, no.2, pp. 1-7, February, 2013, doi: 10.2139/ssrn.2389346.
- [14] A. E. Akalın, “Türkiye’de Ev Hizmetlerinde Çalışan Göçmen Kadınların Toplumsal ve İktisadi Varoluş Stratejileri Üzerine Sosyolojik Bir Analiz.,” Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 2014.
- [15] M. Akram, “Occupational Disease and Public Health Concerns of Migrant Construction Workers: A Social Epidemiological Study in Western Uttar Pradesh,” *Social Change*, vol. 44, no. 1, pp. 97-117, February 2014, doi: <https://doi.org/10.1177/0049085713514828>.
- [16] L. Apondi, “Migrant Workers’ Perceptions, Expectations and Experiences of Occupational Health Services In Finland,” Master Thesis, Tampere University Tampere, Finland, 2015.
- [17] I. I. Salih, “The plights of migrant domestic workers in the UK: a legal perspective,” PhD Thesis, Middlesex University. London, U. K., 2016
- [18] A. Bener, “Health Status and Working Condition of Migrant Workers: Major Public Health Problems,” *International Journal of Preventive Medicine*, vol. 8,

September, 2017, doi:
10.4103/ijpvm.IJPVM_396_16.

[19] P. Prud'homme, M. A. Busque, P. Duguay, D. Côté, "Immigrant Workers and OHS in Québec: State of Knowledge from Published Statistical Surveys and Available Data Sources," *Institut de recherche Robert-Sauvé en santé et en sécurité du travail*, January 2017, ISSN : 0820-8395.

[20] The ASEAN Secretariat Jakarta, "Women Migrant Workers in the Asian Economic Community," Thailand, U.N. Women, April 2017

[21] M. Li, "Protection for Migrant Workers under Evolving Occupational Health and Safety Regimes in China," *Industrial Relations*, vol. 72, no. 1, pp.56-75, April, 2017, doi:10.7202/1039590ar.

[22] B. Yanar, A. Kosny, P. M. Smith, "Occupational Health and Safety Vulnerability of Recent Immigrants and Refugees," *International Journal of Environmental Research and Public Health*, vol. 15, issue:9, September 2018, Doi: 10.3390/ijerph15092004.

[23] Codillo, Leonor; Lippel, Katherine; Nakache, Delphine. "Factors Influencing the Health and Safety of Temporary Foreign Workers in Skilled and Low-Skilled Occupations in Canada," *New Solutions: A Journal of Environmental and Occupational Health Policy*, vol. 29, no. 3, pp. 422-458, August, 2019, doi:10.1177/1048291119867757.

[24] ILO, "Safety and Health at the heart of the Future of Work: Building on 100 years of experience," *ilo.org*. April 15 2019. [Online]. Available: https://www.ilo.org/safework/events/safeday/WCMS_686645/lang--en/index.htm. [Accessed: Feb. 04, 2020]

[25] C.S. Caxaj, A. Cohen, "I Will Not Leave My Body Here": Migrant Farmworkers' Health and Safety Amidst a Climate of Coercion," *International Journal of Environmental Research and Public Health*, vol. 16, no. 15, pp. 1-14, July, 2019, doi: 10.3390/ijerph16152643.

Cengiz AKYILDIZ

1982-1983 dönemi Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümünü, 2015 Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans bölümünü bitirmiş, İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü Doktora öğrencisidir.

İsmail EKMEKÇİ

1980 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi (İDMMA) Makine Mühendisliği Bölümünü bitirmiştir. 2003-2006 yılları arasında Sakarya Üniversitesi'nde Profesör olarak; 2006-2011 yılları arasında Marmara Üniversitesinde Prof. Dr. olarak görev yapmıştır. 2011 yılından bu yana da İstanbul Ticaret Üniversitesinde Prof. olarak çalışmaktadır. 2009-2010 yılları arasında Kırklareli Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesinde Dekanlık görevi; 2010-2011 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü; 2013-2014 yılları arasında İstanbul Ticaret Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanlık, 2017-2018 yıllarında İstanbul Ticaret Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlık görevinde bulunmuştur. İş Güvenliği, Isı Tekniği, Enerji, Optimizasyon ve Sayısal Metotlar konularında çalışmaktadır.

Hüseyin BAŞLIGİL

İstanbul Üniversitesi Fizik Lisans (1970), İTÜ Kimya Mühendisliği (1978) mezunu. Doktorasını İstanbul Üniversitesinde yaptı. 1974- 2016 arasında Yıldız Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nde çalıştı. Yöneylem Araştırması Anabilim Dalı Başkanlığı ve Bölüm Başkanlığı yaptı. 2017'den beri Esenyurt Üniversitesi Endüstri Bölümünde çalışıyor.